

[...] Όστε και εμείς επιδιώκομε την κοινωνική δικαιοσύνη που ασφαλίξει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, αλλά αποκλειστικώς με δημοκρατικά μέσα. Δεν πιστεύομε στη θεωρία του μαρξισμού, που ευαγγελίζεται κοινωνική δικαιοσύνη και ελευθερία. Επραγματοποίησε μια μετατόπιση της αδικίας και μια εξουθένωση της ελευθερίας του ανθρώπου. Γι' αυτό αντιστρατευόμαστε τον κομμουνισμό. Όχι γιατί εμείς είμαστε υπέρμαχοι της κοινωνικής αδικίας, ενώ αυτός υπέρμαχος της κοινωνικής δικαιοσύνης. Κατά θεωρίαν είμαστε και οι δυο υπέρμαχοι του ίδιου σκοπού —της κοινωνικής δικαιοσύνης— και του ίδιου ακριβώς τύπου. Διαφωνούμε όμως στα μέσα που η θεωρία του κομμουνισμού προτείνει και υποστηρίζει, την επανάσταση και την εγκαθίδρυση μιας δικτατορίας της μειοψηφίας του προλεταριάτου. Αν όμως στη θεωρία συμφωνούμε ως προς τον σκοπό, διαφωνούμε ως προς τα μέσα. Διότι στην πράξη σκοπός του κομμουνισμού είναι η επικράτηση μιας ταξικής μειοψηφίας μέσα στην κοινωνία και μιας περιουσίας φυλής μέσα στην οικουμένη.

Εφημ. *Η Καθημερινή* = *Νέα Εστία*, 1/1/1948, σ. 71

Και για να πάμε στην άλλη άκρη, από στοιχεία που μας δίνει η *Νέα Εστία* μαθαίνομε:

[...] Στον *Ρίζο της Δευτέρας* (3 Νοεμβρ.) η «Έννοια της ελευθερίας» του κ. Μάρκου Αυγέρη, που, φυσικά, θεωρεί αντιδραστική εκδήλωση το αίτημα της πνευματικής ελευθερίας, και η «Πνευματική επιστροφή» του κ. Κ. Βάρναλη, απάντηση στο γνωστό προσκλητήριο του κ. Παν. Κανελλόπουλου. [...]

Ό.π., σ. 71

Από το Δεκαπενθήμερον της 15/1/1948 αντιγράφω:

Η τρίτη επέτειος από την εκτέλεση της Ελένης Παπαδάκη έδωσε αφορμή σε θερμές εκδηλώσεις για την αλησμόνητη τραγωδό: Χρονογράφημα του κ. Π. Παλαιολόγου στα *Νέα* (8 Δεκ.), ομιλία του κ. Σπράτη Μυριβήλη από το Ραδιοφωνικό Σταθμό (4 Ιαν.), άρθρο του κ. Μαρίνου Καλλιγιά για το άγαλμα της Ελένης Παπαδάκη που φιλοτέχνησε η κ. Κατερίνα Κοτέλνικωφ (*Το Βήμα*, 21 Δεκ.) κ.ά.

Στο *Έθνος* (3 Ιαν.) ο κ. Γ. Θεοδοκάς, με το άρθρο του «Η κρίσις των συνειδήσεων», καθορίζει τη στάση του ανάμεσα στα τελευταία αποφασιστικά γεγονότα και συμπεραίνει:

“... Ό,τι και αν πείτε για την κατάσταση του μεταπολεμικού μας Κράτους και της σημερινής Κοινωνίας είναι σωστό. Θα μπορούσε να πει και χειρότερα. Όμως, σ' αυτή την εποχή των κεραυνοβόλων εξελί-

